

Nr 7

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt avser jordbruksärenden.

Till jordbruksutskottet har hänvisats i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvesteringar, såvitt dessa avser jordbruksärenden. Utskottet får härmed avgiva utlåtande över framställningarna.

Beträffande utredningen i hithörande ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för den 3 januari 1958 (bil. 30 till statsverkspropositionen).

Statens affärsverksfonder

Domänverket

1:0) **Tjänstebostäder för domänverket.** För innevarande budgetåret har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 700 000 kr. till tjänstebostäder för domänverket. Från anslaget bestrides kostnaderna för inköp eller uppförande av tjänstebostäder för domänverkets befattningshavare i sådana fall, då dylika bostäder icke kan anskaffas på annat sätt.

Domänstyrelsen (skr. 27/8 1957) hemställer, att för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.

Departementschefen har anfört följande.

»Liksom tidigare år anser domänstyrelsen, att en kraftig anslagsökning är nödvändig för tillgodoseendet av behovet av tjänstebostäder för domänverket. Jag finner mig emellertid icke kunna tillstyrka en medelsanvisning av den omfattning, som domänstyrelsen föreslagit. För min del förordar jag, att ett oförändrat anslag av 700 000 kronor skall anvisas för ändamålet.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Tjänstebostäder för domänverket* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kronor.

2:o) **Kontorsbyggnader för domänverket.** För innevarande år har å kapitalbudgeten under Statens affärsverksfonder: Domänverket anvisats ett investeringsanslag av 100 000 kr. till kontorsbyggnader för domänverket. Anslaget är i huvudsak avsett för uppförande av en större revirexpedition i Jokkmokk.

Domänstyrelsen (skr. 27/8 1957) hemställer, att till kontorsbyggnader för domänverket för nästa budgetår anvisas 100 000 kr. Till stöd härför anför styrelsen, att den reglering av revir och bevakningstrakter, som beslutats i anledning av den av 1957 års riksdag fastställda ändringen av personalförteckningen för domänverket (prop. 1957: 155), gör det nödvändigt att anordna en större revirexpedition i Pajala, gemensam för Tärendö och Muonio revir. Domänverket saknar emellertid lokal härför och möjlighet att hyra sådan finnes ej. En särskild tillbyggnad till den befintliga revirexpeditionen bör därför göras. Kostnaderna har beräknats till 30 000 kr. Styrelsen finner det vidare nödvändigt att under år 1958 ordna ändamålsenliga lokaler för Torneå revirs expedition. Kostnaderna härför beräknas till 60 000 kr. För andra uppkommande byggnadsbehov på kontorsområdet bör ett belopp av 10 000 kr. stå till förfogande.

Departementschefen har icke haft något att erinra mot domänstyrelsens framställning.

Utskottet. Som utskottet icke funnit något att invända mot anslagsberäkningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontorsbyggnader för domänverket* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 100 000 kronor.

3:o) **Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar.** *Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 17/8 och 7/10 1957) hemställer, att för nästa budgetår anvisas ett belopp av sammanlagt 768 800 kr. till byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. Beloppet avses för följande ändamål.

1. *Offer*

a) Igenläggning av diken	2 500	
b) Dränering av vattensjuka områden	3 000	
c) Inköp av åkerjord	4 300	9 800

2. *Flahult*

a) Installation av oljeeldning i föreståndarbostaden ..	3 500	
b) Återstående täckdikning av vissa delar av vitmossejorden	6 000	
c) Installation av elspisar i 3 arbetarbostäder	2 400	11 900

3. *Öjebyn*

Ombyggnad av ladugården m. m.		20 000
------------------------------------	--	--------

4. Wiad

a) Maskinhall m. m.	96 000	
b) Ombyggnad av spannmålstork	22 300	
c) Ombyggnad av avloppsledning m. m.	50 000	168 300

5. Stenstugu

a) Lantarbetarbostad	60 000	
b) Inredning av traktorgarage och maskinutrymmen i gamla stallet	18 000	
c) Vagnslider	13 000	
d) Yttre arbeten	7 000	
e) Dikning och täckdikning av myren	4 800	
f) Avlopp och täckdikning av fastmarksjorden	18 700	121 500

6. Röbbäcksdalen

a) Maskinhall inklusive potatislagerhus	90 000	
b) Förmansbostäder	110 000	
c) Bostadshus till statsagronomen	100 000	
d) Dikning	35 800	
e) Planeringsarbeten på fälten	4 000	
f) Yttre arbeten	95 000	
g) Värme och ventilation i svinstallet	2 500	437 300

768 800

Departementschefen har — efter redogörelse för motiveringen beträffande de olika förslagen — anfört följande.

»Högskolestyrelsen har i sina anslagsäskanden för nästa budgetår hemställt om ett i förhållande till innevarande budgetårs medelsanvisning avsevärt belopp till byggnads- och andra förbättringsarbeten vid statens försöksgårdar. I nuvarande läge, då det framstår såsom angeläget att inskränka de statliga utgifterna så mycket som möjligt och försöksverksamheten därtill befinner sig under utredning, är jag icke beredd att tillstyrka, att medel anvisas till ifrågavarande arbeten i den omfattning högskolestyrelsen förordat. Vid valet mellan de olika företag, som kan komma i fråga, har jag stannat vid att föreslå, att medel i första hand anvisas till vissa arbeten vid Röbbäcksdalens försöksgård, för att den påbörjade uppbyggnaden av den dit förlagda försöksanstalten så snart som möjligt skall kunna fullföljas. Mest angeläget synes enligt min mening vara, att medel ställes till förfogande för uppförande av den föreslagna maskinhallen och det i anslutning därtill planerade potatislagerhuset. För detta byggnadsföretag har beräknats ett belopp av 90 000 kronor. Mot denna beräkning har jag icke något att erinra. Till yttre arbeten i samband med uppförandet av maskinhallen torde dessutom i enlighet med byggnadsstyrelsens beräkningar böra anvisas sammanlagt 20 000 kronor. I fråga om Röbbäcksdalens försöksgård vill jag vidare tillstyrka högskolestyrelsens förslag, att ett belopp

av 2 500 kronor anvisas för förbättring av anordningarna för värme och ventilation i svinstallet. Jag har icke heller något att erinra mot att ett sammanlagt belopp av 31 000 kronor anvisas till anordnande av nytt avlopp, till komplettering med dagvattenbrunnar och till kostnader för syneförrättning. Däremot kan jag icke nu tillstyrka, att medel anvisas för slutförande av viss dikning. Övriga yrkanden i fråga om Röbbäcksdalens försöksgård är jag icke beredd att biträda. För arbeten vid Röbbäcksdalens försöksgård bör sålunda för nästa budgetår anvisas sammanlagt 143 500 kronor.

Vad härefter angår övriga försöksgårdar synes erforderligt att så snart som möjligt vidtaga åtgärder för förbättring av avloppssystemet vid Wiad. För detta ändamål har högskolestyrelsen för nästa budgetår äskat ett belopp av 50 000 kronor. Såsom framgår av vad i annat sammanhang denna dag anförts vid behandlingen av anslagen under nionde huvudtiteln för nästa budgetår har vid statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader sedan ett par år bearbetats frågan om enkla och billiga reningsanordningar för avloppsvatten från lantgårdar. Innan ställning toges till de av högskolestyrelsen föreslagna åtgärderna för förbättring av avloppssystemet vid Wiad, synes enligt min mening ett reningssystem böra prövas av det slag, som för närvarande utvecklas av forskningsanstalten. Enligt vad jag under hand inhämtat torde kostnaderna för försök med en dylik anordning belöpa sig till i runt tal 5 000 kronor. Jag föreslår sålunda, att ett belopp av denna storlek anvisas under förevarande anslag för nästa budgetår.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning göra erinran mot Kungl. Maj:ts framställning och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 148 500 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond

4:o) *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt. Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt* (skr. 31/8 och 26/9 1957) hemställer, att till byggnadsarbeten vid anstaltens institution i Bergshamra, filial i Åkarp samt vid Stora Råby för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag å tillhoppa 1 241 000 kr. De föreslagna byggnadsarbetena framgår av följande sammanställning.

1. Institution i Bergshamra

a) anordnande av arkivlokaler i källare under bostads- huset	55 000	
b) uppförande av lagerbyggnad för förvaring av frö- och spannmålsprover	70 000	
c) personalutrymmen för förvaring av kläder och mat	30 000	155 000

2. Filialen i Åkarp	
Ombyggnad av anstaltens filialbyggnad	86 000
3. Nybyggnad för anstaltens fältkontrollavdelning och filial i Stora Råby	1 000 000
	<hr/> 1 241 000

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för anstaltsstyrelsens motivering för de framlagda förslagen — anfört följande.

»Beträffande förslaget om nybyggnad för frökontrollanstaltens fältkontrollavdelning och filial å de i Lunds stad belägna kronoegendomarna Stora Råby torde jag få erinra om att ifrågavarande egendomar genom beslut den 30 april 1953 bestämdes skola ställas till förfogande för nyssnämnda delar av anstalten. Anstaltsstyrelsen har i år liksom i fjol framhållit, att egendomarna endast i mycket ringa mån kan utnyttjas för ifrågavarande ändamål, innan lämpliga byggnader uppförts på platsen. Vid behandlingen i statsverkspropositionen år 1957 av anstaltsstyrelsens anslagsäskanden för innevarande budgetår framhölls det också som angeläget, att åtgärder vidtoges för en lösning av anstaltens ifrågavarande lokalfråga. Med hänsyn till den begränsning, som i dåvarande läge måste iakttagas i fråga om den offentliga byggnadsverksamheten, kunde emellertid endast ett belopp av 300 000 kronor anvisas för uppförande av de växthus, som visat sig oundgängligen nödvändiga. Enligt min mening är lösningen av denna lokalfråga fortfarande lika angelägen. Jag finner mig därför nu böra tillstyrka anstaltsstyrelsens förslag till uppförande av en institutionsbyggnad. Kostnaderna för uppförandet av ifrågavarande byggnad jämte ett mindre växthus har beräknats till 2 360 000 kronor, varav 1 000 000 kronor äskats för budgetåret 1958/59. Med hänsyn till den begränsning, som måste iakttagas i fråga om de statliga utgifterna och då byggnadstiden synes komma att utsträckas över flera budgetår, är jag emellertid icke beredd att för budgetåret 1958/59 biträda ett byggnadsprogram av den omfattning, anstaltsstyrelsen föreslagit. För min del förordar jag, att ett belopp av 500 000 kronor anvisas för att göra det möjligt att påbörja byggandet av institutionsbyggnaden, i vilken jämväl kommer att inrymmas en värmecentral för bland annat växthusen. Enligt vad jag inhämtat torde ifrågavarande växthus kunna tagas i bruk vid samma tidpunkt, som skulle ha blivit fallet, om medel anvisats till det av anstaltsstyrelsen begärda beloppet. Ej heller torde den förordade begränsningen av anslaget för nästa budgetår behöva medföra någon försening av byggnadsarbetet i övrigt.

Utöver vad jag nu föreslagit vill jag tillstyrka, att ett belopp av 4 000 kronor anvisas för förbättringsåtgärder beträffande den elektriska installationen inom anstaltens filialbyggnad i Åkarp.

Anstaltsstyrelsens övriga förslag till byggnadsarbeten är jag icke beredd biträda.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t föreslagna investeringsanslaget för frökontrollanstalten tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,
att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 504 000 kronor.

5:o) *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök. Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 17/8 1957) hemställer, att för nästa budgetår anvisas tillhopa 1 820 000 kr. för vissa angivna byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och lantbruksförsöken.

Departementschefen har endast varit beredd att tillstyrka ett av högskolestyrelsen äskat belopp av 20 000 kr. för uppförande av stängsel omkring kärlförsöksgård och växthus vid statens jordbruksförsök.

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 20 000 kronor.

6:o) *Byggnadsarbeten vid fiskeristyreliens tillsynsavdelning vid sötvattenslaboratoriet på Lovön. Byggnadsstyrelsen* (skr. 3/12 1957) hemställer, att till byggnadsarbeten vid fiskeristyreliens tillsynsavdelning på Lovön för nästa budgetår anvisas ett investeringsanslag av 180 000 kr.

Departementschefen har anfört följande.

»Fiskeristyreliens tillsynsavdelning på Lovön har under budgetåren 1954/55—1957/58 tillförts sammanlagt 12 nya befattningshavare. Den först vidtagna utökningen av personalen kunde utan större svårigheter ske inom ramen för tillgängliga lokaler men de senare vidtagna har medfört ett trängande behov av ytterligare utrymmen. Vidare torde jag få erinra om att jag förut denna dag vid anmälan i statsverkspropositionen av anslag till avlöningar till tillsynsavdelningen (IX ht p. 166) föreslagit en ytterligare förstärkning av avdelningens personal med 2 befattningshavare. Härigenom samt genom den successivt vidgade verksamheten vid avdelningen har behovet av en utökning av lokalerna blivit än mer trängande. Enär frågan om organisationen av administrationen på vattenvårdens område ännu ej avgjorts, finner jag mig böra förorda byggnadsstyrelsens förslag till provisorisk lösning av tillsynsavdelningens lokalfråga. Den av byggnadsstyrelsen beräknade kostnaden å 180 000 kronor för en barack i anslutning till avdelningens nuvarande lokaler på Lovön samt för utbyggnad av värmecentralens kapacitet torde böra godtagas. Jag föreslår sålunda, att detta belopp anvisas för ändamålet för nästa budgetår.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag föranleder icke någon utskottets erinran. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid fiskeristyrelsens tillsynsavdelning vid sötvattenslaboratoriet på Lovön* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 180 000 kronor.

Statens utlåningsfonder

7:o) **Statens lånefond för hästavelns befrämjande.** Enligt riksdagens medgivande må ur fonden för budgetåret 1957/58 tagas i anspråk till lån för inköp av varmblodiga avelsston 300 000 kr., för inköp av nordsvenska avelsston 175 000 kr., för inköp av hingstar utav nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras 225 000 kr., för inköp av avelshingstar av ardenneras 400 000 kr. samt för förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriel m. m. 400 000 kr.

Lantbruksstyrelsen (skr. 16/8 1957), som uttalar att något kapitaltillskott till fonden icke erfordras för nästa budgetår, hemställer,

1. att sådan ändring vidtages i 1 § kungörelsen 1947: 395 att jämväl enskilda medlemmar i de statsunderstödda ryttarorganisationerna kan medges lån för inköp av ridhästar,

2. att de för innevarande budgetår fastställda maximibeloppen för lån för inköp av nordsvenska avelsston och varmblodiga avelsston samt för förvärv av ridhusbyggnader m. m. måtte för nästa budgetår ändras till resp. 225 000, 250 000 och 500 000 kr. medan övriga maximibelopp bibehålles oförändrade.

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom lantbruksstyrelsen anfört torde ytterligare kapital icke behöva tillföras förevarande fond för nästa budgetår. Beträffande utlåningen från fonden har jag icke något att erinra mot att det för inköp av nordsvenska avelsston avsedda beloppet höjes med 50 000 kronor till 225 000 kronor samtidigt som det belopp, som får disponeras för inköp av varmblodiga avelsston minskas med motsvarande belopp till 250 000 kronor. Däremot kan jag icke tillstyrka en höjning av det belopp, som får utnyttjas till lån för förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriel m. m. För detta och övriga nu ej nämnda ändamål bör sålunda avdelas medel av samma storleksordning som för innevarande budgetår. Förslaget om utvidgning av den krets, som kan komma i fråga för lån till inköp av ridhästar, finner jag icke anledning tillstyrka.»

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att ur statens lånefond för hästavelns befrämjande må under budgetåret 1958/59 tagas i an-

språk till lån för inköp av varmblodiga avelsston 250 000 kronor, för inköp av hingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras 225 000 kronor, för inköp av nordsvenska avelsston 225 000 kronor, för inköp av avelshingstar av ardenneras 400 000 kronor samt för förvärv av ridhusbyggnader och för anskaffande av för ridhusdrift erforderligt hästmateriäl m. m. 400 000 kronor.

8:o) **Kronotorparnas inventarielånefond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade anslaget till Kronotorparnas inventarielånefond må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

9:o) **Statens avdikningslånefond.** *Lantbruksstyrelsen* (skr. 16/8 1957) hemställer, att beloppet för utlåning från avdikningslånefonden under budgetåret 1958/59 skall bestämmas till högst 6 000 000 kr. samt att såsom kapitaltillskott till fonden skall anvisas ett anslag av 3 000 000 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens i framställningen lämnade motivering samt för statskontorets yttrande i ärendet — anfört följande.

»Av samma skäl, som jag tidigare denna dag anfört vid behandlingen av yrkandena under det å drifbudgeten upptagna förslagsanslaget Statens avdikningsanslag (IX ht p. 22), anser jag böra föreslå en sänkning för nästa budgetår av den ram, inom vilken lån ur statens avdikningslånefond sammanlagt må beviljas, med 1 000 000 kronor till 3 500 000 kronor. Vad angår behovet av kapitaltillskott till fonden nästa budgetår är detta icke så stort som lantbruksstyrelsen beräknat. Å fonden finnes nämligen ett outnyttjat belopp av 1 150 000 kronor utöver de 85 000 kronor, som hos styrelsen redovisats såsom odisponerade vid ingången av nu löpande budgetår. Med hänsyn härtill och till storleken av det belopp, som kan beräknas under budgetåret 1957/58 inflyta genom återbetalning å avdikningslån, torde fonden den 1 juli 1958 endast behöva förstärkas med avrundat 1 500 000 kronor mot av styrelsen äskade 3 000 000 kronor.»

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1958/59 lån må beviljas från statens avdikningslånefond å tillhopa högst 3 500 000 kronor

b) till *Statens avdikningslånefond* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor.

10:o) **Statens skogslånefond.** Utskottet förordar bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslaget till Statens skogslånefond må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för låneunderstöd

11:o) **Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1947/48 anvisade investeringsanslaget till Lån för anskaffande av skoljordbruk vid lantmanna- och lanthushållsskolor må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

Fonden för förlag till statsverket

12:o) **Rörelsekapital för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader.** *Styrelsen för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader* (skr. 20/8 1957) hemställer, att såsom rörelsekapital till anstaltens försöksgårdar måtte anvisas ett investeringsanslag av 318 000 kr. Anstaltsstyrelsen har vid flera tillfällen påtalat svårigheten att med hänsyn till rådande förhållanden ekonomisera driften vid försöksjordbruken. Med anledning av under år 1956 uppkomna kreditsvårigheter sammanhängande med anstaltens försöksverksamhet har Sveriges kreditbank per den 1 januari 1957 beviljat anstaltsstyrelsen ett kortfristigt lån å 300 000 kr., löpande med 6 procent ränta. Ränteskulden å detta lån uppgår till 18 000 kr.

Efter närmare redogörelse för motiveringen till anstaltsstyrelsens framställning samt för i ärendet avgivna yttranden har *departementschefen* anfört följande.

»Vid 3 skilda tillfällen har riksdagen anvisat medel till förlagskapital för forskningsanstalten. Efter amorteringar återstår nu av detta kapital sammanlagt 140 000 kronor. Såsom framgår av den föregående framställningen har detta belopp visat sig otillräckligt för att tillgodose anstaltens behov av rörelsemedel. Anstaltsstyrelsen har därför nödgats att till följd av kreditsvårigheter i samband med försöksverksamheten per den 1 januari 1957 upptaga ett kortfristigt lån å 300 000 kronor i Sveriges kreditbank. I sina anslagsäskanden för nästa budgetår har anstaltsstyrelsen hemställt, att anslag skall anvisas för inlösen av nämnda lån jämte därå under år 1957 upplupen ränta. Denna hemställan anser jag mig böra tillstyrka såtillvida att jag förordar, att det för lånets inlösen erforderliga beloppet å 300 000

kronor ställes till anstaltens förfogande såsom ett amorterings- och räntefritt rörelsekapital. Beloppet bör anvisas under fonden för förslag till statsverket. Samtidigt förordar jag, att det belopp som icke amorterats av det förlagskapital, vilket tidigare anvisats anstalten under nyssnämnda fond, får tills vidare kvarstå under fonden såsom likaledes amorterings- och räntefritt rörelsekapital. Före den 1 juli 1958 förfallna amorteringar ävensom per denna dag upplupna räntor bör givetvis av anstaltsstyrelsen erläggas i nuvarande ordning.»

Utskottet. Enligt utskottets mening torde det få anses ofrånkomligt, att medel anvisas till inlösen av det kortfristiga lån å 300 000 kronor, som forskningsanstalten upptagit i Sveriges kreditbank. Utskottet tillstyrker därför i enlighet med Kungl Maj:ts förslag, att ifrågakvarande belopp tillhandahålles anstalten i form av ett amorterings- och räntefritt rörelsekapital. Då utskottet icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) dels godkänna det förslag angående statens forskningsanstalts för lantmannabyggnader förlagskapital, som framlagts i propositionen

b) dels till *Rörelsekapital för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

13:o) **Lagring av jordbruksprodukter.** Kungl. Maj:ts förslag tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Lagring av jordbruksprodukter må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

14:o) **Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Inlösen av inhemskt oljeväxtfrö må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

15:o) **Ytterligare lagring av jordbruksprodukter.** Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1953/54 anvisade investeringsanslaget till Ytterligare lagring av jordbruksprodukter må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

16:o) **Ytterligare rörelsekapital för Ultuna egendom.** 1907 års riksdag anvisade å extra stat för år 1908 ett belopp av 30 000 kr. att av styrelsen för dåvarande lantbruksinstitutet vid Ultuna användas såsom rörelsekapital för Ultuna egendom med skyldighet att ha oanvänt belopp insatt i riksbanken.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök (skr. 13/7 1957) hemställer, att det år 1908 anvisade beloppet å 30 000 kr. med hänsyn till penningvärdets fall måtte få utökas intill 90 000 kr. Det erforderliga beloppet å 60 000 kr. föreslås skola tillföras ur överskott, som uppkommer fr. o. m. budgetåret 1957/58.

Departementschefen har, efter närmare redogörelse för anslagsframställningen och däröver avgivna remissyttranden, anfört följande.

»Med hänsyn bland annat till de förändringar av penningvärdet som skett, sedan rörelsekapital anvisades till Ultuna egendom, har jag icke något att invända mot att ytterligare medel ställes till förfogande för ändamålet. Det av högskolestyrelsen härför föreslagna beloppet synes böra godtagas. Där emot vill jag icke tillstyrka, att de ytterligare rörelsemedlen tillföres egendomen på det sätt högskolestyrelsen föreslagit i sin framställning. Såsom ifrågasatts i några av de avgivna remissutlåtandena bör det erforderliga beloppet å 60 000 kronor i stället anvisas såsom ett investeringsanslag för budgetåret 1958/59 under fonden för förslag till statsverket. Detta anslag, vilket bör benämnas Ytterligare rörelsekapital för Ultuna egendom, torde i enlighet med det av fullmäktige i riksgäldskontoret framlagda förslaget böra återbetalas till riksgäldskontoret med överskottsmedel å rörelsen. Med hänsyn till att egendomen under de senaste åren endast kunnat redovisa förhållandevis blygsamma överskott på driften anser jag, att den av fullmäktige föreslagna återbetalningstiden bör utsträckas till 10 år. Det torde i övrigt få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter i ämnet.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

att riksdagen må till *Ytterligare rörelsekapital för Ultuna egendom* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 60 000 kronor.

Diverse kapitalfonder

17:o) **Jordfonden.** *Lantbruksstyrelsen* (skr. 16/8 1957) hemställer, att till fonden för budgetåret 1958/59 anvisas ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för lantbruksstyrelsens i framställningen lämnade motivering samt för statskontorets yttrande i ärendet — anfört följande.

»Vid utgången av budgetåret 1956/57 fanns å fonden en odisponerad behållning av 2 000 000 kronor. Denna behållning jämte det belopp av 2 000 000

kronor, som tillfördes fonden genom beslut av 1957 års riksdag, torde komma att vara i sin helhet ianspråktagen vid ingången av nästa budgetår. För att tillgodose lantbruksnämndernas medelsbehov för rationaliseringsverksamheten under budgetåret 1958/59 erfordras därför ett kapitaltillskott till fonden. Jag föreslår på grund härav, att såsom dylikt tillskott anvisas 3 500 000 kronor.»

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Jordfonden* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 3 500 000 kronor.

18:o) **Arrendeegnahmefonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det för budgetåret 1943/44 anvisade anslaget till Arrendeegnahmefonden må under budgetåret 1958/59 användas för det med anslaget avsedda ändamålet.

19:o) **Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning.** För innevarande budgetår har å kapitalbudgeten under rubriken Statens reproduktionsanstalts fond anvisats dels 154 000 kr. till utökad maskinell utrustning, dels 5 000 kr. till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.

Genom beslut i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i 1957 års statsverksproposition (kapitalbudgeten, jordbruksdepartementet, s. 41) har riksdagen bemyndigat fullmäktige i riksgäldskontoret att, för att bereda statens reproduktionsanstalt rörelsekapital, tillhandahålla anstalten en rörlig kredit å ett belopp av högst 500 000 kr.

Med överlämnande av framställningar från statens reproduktionsanstalt ävensom yttrande däröver från statens tryckeriintendent hemställer *lantmäteristytelsen* (skr. 11/9 1957), dels att för nästa budgetår skall anvisas investeringsanslag av resp. 184 000 kr. till utökad maskinell utrustning vid reproduktionsanstalten samt 10 000 kr. till ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten, dels att anstaltens nyssnämnda rörliga kredit hos riksgäldskontoret skall ökas från 500 000 kr. till 700 000 kr.

Efter att närmare ha redogjort för anslagsskrivelsen och däröver avgivna remissyttranden har *departementschefen* anfört följande.

»Med hänsyn till angelägenheten av att alla möjligheter att rationalisera arbets- och driftsförhållandena vid reproduktionsanstalten tillvaratages, finner jag mig böra tillstyrka den föreslagna medelsanvisningen för nästa budgetår å 184 000 kronor för utökning av den maskinella utrustningen. Jag har heller icke något att erinra mot att för nästa budgetår anvisas ett anslag av 10 000 kronor för ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten vid anstalten.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen synes en utökning av reproduktionsanstaltens rörliga kredit hos riksgäldskontoret erforderlig. Jag biträder därför lantmäteristyrelsens, av remissmyndigheterna tillstyrkta yrkande att ifrågavarande rörliga kredit bör höjas med 200 000 kronor till 700 000 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning liksom Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) till *Statens reproduktionsanstalts fond: Utökad maskinell utrustning* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 184 000 kronor

b) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att, för att bereda statens reproduktionsanstalt rörelsekapital, tillhandahålla anstalten en rörlig kredit av ytterligare 200 000 kronor eller sålunda tillhoppa 700 000 kronor.

20:o) *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten.* Under åberopande av vad som anförts under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens reproduktionsanstalts fond: Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten* för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 10 000 kronor.

21:o) *Uppskjutna frågor.* Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande de i propositionen under följande punkter upptagna frågorna, nämligen

punkten 6: Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan och

punkten 12: Fiskerilånefonden, vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla.

Stockholm den 11 mars 1958

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Lage Svedberg, Nord, Jon Jonsson, Bertil Andersson, Nils Hansson, Hermansson, Gunnar Berg, Franzén* och Yngve Nilsson;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Andersson i Hyssna, Jonsson i Strömsund, Ahlsten, Östlund, Agerberg*, Jönsson i Gärds Köpinge, Franzén i Motala, Nilsson i Lönsboda och fru Jäderberg.

* Ej närvarande vid justeringen.